

חוק מניעת זיהום הים (הטלת פסולת), התשמ"ג-1983

הגדרות

1. בחוק זה -

- "אמנה" - אמנה בינלאומית שעניינה הסדרת הטלת פסולת לים ושישראל צד לה ;
"בעל" - הבעל, החוכר או המפעיל של כלי שיט או כלי טיס, וכן סוכנו של כל אחד מהם ;
"ים" - מימי החופין של ישראל ומימיהם הפנים-ארציים וכל שטח ים אחר שעליו חלה אמנה ;
"כלי שיט" ו"כלי שיט ישראלי" - כמשמעותם בחוק הספנות (כלי שיט), התש"ך-1960 ,
לרבות מיתקן ימי המוצב בים, בין באופן קבוע ובין במצב ציפה, ואיוו
מחובר ליבשה, ולמעט כלי שיט צבאי או כלי שיט המשמש בשירות המדינה שלא לצרכי מסחר ;
"כלי טיס" ו"כלי טיס ישראלי" - כמשמעות אוירון ואוירון ישראלי בחוק
הטיס, 1927, למעט אוירון מדינה כמשמעותו בחוק האמור ;
"הטלה" - כל אחד מאלה :
(1) סילוק לתוך הים של פסולת מכלי שיט או מכלי טיס שהפסולת הוטענה עליהם במטרה לסלקה, למעט סילוק
פסולת שהצטברה עקב הפעלתם הרגילה ושלא הובלה למטרת סילוק ;
(2) הטבעה בים של כלי שיט או כלי טיס או כל חלק מהם ;
(3) שריפת פסולת בים או פירוקה בחום בדרך אחרת ;
"פסולת" - חומר מכל סוג, צורה או תיאור ;
"קברניט", לענין כלי שיט - כמשמעותו בחוק הספנות (ימאים), התשל"ג-1973 ,
ולענין כלי טיס - טייס האחראי לפעולתו ולבטיחותו של כלי הטיס במשך הטיסה ;
"השר" - שר הפנים.

1. ט"ח 1084, התשמ"ג (30.6.1983), עמ' 110.
תיקונים:
ק"ת 4900, התשמ"ו (7.2.1986), עמ' 502 ;
ק"ת 5001, התשמ"ז (29.1.1987), עמ' 358 ;
ק"ת 5209, התשמ"ט (8.8.1989), עמ' 1235 ;
ק"ת 5506, התשנ"ג (4.3.1993), עמ' 487 ;
ק"ת 5760, התשנ"ו (11.6.1996), עמ' 995.

איסורים

2. (א) לא יטיל אדם לים פסולת מכלי השיט או מכלי הטיס המפורטים
להלן, אלא על פי היתר לפי חוק זה (להלן - היתר) :
(1) כלי שיט וכלי טיס ישראליים, אלא אם כן ההטלה נעשתה בהתאם
לאמנה ועל פי אישור שניתן כדין לפי דיני המדינה שבה ניתן ;
(2) כלי שיט וכלי טיס הטוענים בישראל פסולת לשם הטלתה ;
(3) כלי שיט המצויים במימי החופין של ישראל או במימיה הפנים-ארציים, וכלי טיס המצויים מעליהם.
(ב) לא יטעין אדם פסולת על כלי שיט או כלי טיס לצורך הטלתה לים אלא על פי היתר.
(ג) לא ירשה בעלו או קברניטו של כלי שיט או כלי טיס כאמור
בסעיף קטן (א) להטיל פסולת מכלי השיט או מכלי הטיס או להטעין עליו
לצורך הטלתה, אלא אם שוכנע כי הדבר נעשה על פי היתר.

ועדה למתן היתרים

3. (א) שר הפנים ימנה ועדה למתן היתרים, שזה הרכבה :
(1) נציג שר הפנים, והוא יהיה היושב ראש ;
(2) נציג שר הבטחון ;
(3) נציג שר הבריאות ;
(4) נציג שר התעשייה והמסחר ;
(5) נציג שר התחבורה ;
(6) נציג שר התיירות.
(ב) הודעה על מינוי הועדה ועל מענה תפורסם ברשומות.
(ג) הועדה תקבע את סדרי עבודתה במידה שלא נקבעו בחוק זה ;
הועדה רשאית לאצול מסמכיותיה לגבי סוגי היתרים ליושב ראש שלה או
לצוות מתוכה, ובלבד שתנאים בהיתר המתייחסים לתפעול כלי שיט או כלי
טיס ייקבעו בהסכמתו של נציג שר התחבורה.

דיווח על הטלה

4. מי שקיבל היתר חייב לדווח על ביצועה של הטלה, באופן שנקבע.

מפקחים

5. (א) השר ימנה מפקחים לענין חוק זה.
- (ב) מפקח רשאי להיכנס לכלי שיט, לכלי טיס וכל מקום אחר שיש יסוד סביר להניח שבו מטעינים פסולת לצורך הטלה, אולם לא ייכנס למקום המשמש למגורים בלבד אלא על פי צו של בית משפט.
- (ג) השר רשאי להסמיך מפקח לערוך חקירות וחיפושים כדי למנוע עבירות על חוק זה או כדי לגלותן; בהשתמשו בסמכות כאמור -
- (1) יהיה מפקח רשאי להשתמש בכל הסמכויות הנתונות לקצין משטרה בדרגת מפקח לפי סעיף 2 לפקודת הפרוצדורה הפלילית (עדות), וסעיף 3 לפקודה האמורה יחול על הודעה שרשם מכוח סמכות זו;
- (2) דין מפקח לענין סעיף 24(א)(1) לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], התשכ"ט-1969, כדין שוטר.

עונשין (תיקונים: התשמ"ו, התשמ"ז, התשמ"ח, התשנ"ג, התשנ"ו)

6. (א) העובר על הוראות סעיף 2, דינו - מאסר שנה אחת או קנס 123,000 שקלים חדשים.
- (ב) העובר על הוראה אחרת בחוק זה או בתקנות או הוראות שניתנו לפיו, דינו - קנס.
- (ג) נעברה עבירה לפי חוק זה בידי חבר-בני-אדם, יאשם בעבירה גם כל מנהל, שותף - למעט שותף מוגבל - או פקיד אחראי של אותו חבר.

סמכות שיפוט

7. בתי המשפט בישראל מוסמכים לשפוט לפי חוק זה גם מי שעבר על הוראות חוק זה מחוץ לישראל.

הגנה לקברניט

8. תהיה זו הגנה טובה לקברניט במשפט על עבירה של הטלת פסולת בניגוד להוראות חוק זה, אם הוכיח אחת מאלה:
- (1) הטלת הפסולת נגרמה כתוצאה מהתנגשות של כלי השיט או כלי הטיס;
- (2) היה צורך להטיל את הפסולת מחמת נזק או תאונה או מחמת סכנה מוחשית לחיי בני אדם; וכן הוכיח כי נקט בכל האמצעים הסבירים למנוע את הטלת הפסולת.

חיוב בהוצאות ניקוי

9. (א) בית משפט שהרשיע אדם בעבירה על חוק זה רשאי בגזר הדין, בנוסף לכל עונש שיטיל, לחייבו בתשלום ההוצאות המפורטות להלן, יהיה סכומן אשר יהיה, אם הוגשה לו על כך בקשה מאת מי שהוציאן:
- (1) הוצאות לניקוי הים, החוף וכל אשר זוהם בפסולת שהוטלה לים אגב ביצוע העבירה;
- (2) הוצאות לאיתור הפסולת שהוטלה לים, כדי למנוע זיהום הים ממנה ולצמצם את הנזק שנגרם.
- (ב) לענין ערעור ולענין גביית הסכום שנפסק, החלטה לפי סעיף זה כמוה כפסק דין של אותו בית משפט שניתן בתובענה אזרחית.
- (ג) הורשעו בעבירה יותר מאדם אחד, רשאי בית המשפט, בהחלטה לפי סעיף זה, להטיל את תשלום ההוצאות על כולם או חלקם, יחד ולחוד, או לחלק סכום זה ביניהם, הכל כפי שנראה לבית המשפט בנסיבות הענין.
- (ד) לא פסק בית המשפט בבקשה לפי סעיף זה לגופה, לא יגרע הדבר מזכותו של מי שהוציא את ההוצאות לתובען בתובענה רגילה.

ייעוד הקנסות

10. אגרות שישתלמו על פי חוק זה וקנסות שיוטלו בשל עבירה לפי חוק זה ישולמו לקרן שהוקמה לפי סעיף 13 לפקודת מניעת זיהום מי הים בשמן [נוסח חדש], התש"ם-1980.

ההליכים נגד קברניט שעזב את הארץ

11. על אף האמור בכל דין אחר, ניתן לנקוט הליכים משפטיים נגד קברניט שעזב את ישראל לפני חלוף המועד שבו ניתן היה לנקוט נגדו בהליכים בגין עבירה על חוק זה, בכל עת תוך חדשיים מיום שחזר לראשונה לישראל.

אכיפת תשלום

12. קנס והוצאות שהטיל בית משפט בהליכים לפי חוק זה נגד בעל כלי שיט או כלי טיס או קברניטו, ואשר לא שולמו במועדם ובדרך שקבע בית המשפט, רשאי בית המשפט להורות כי ייגבו בדרך של עיקול, תפיסה ומכירה של כלי השיט או כלי הטיס, מיתקניו, ציודו ומכשיריו; אין הוראה זו גורעת מסמכויות אחרות לענין אכיפת התשלום.

שמירת דינים

13. הוראות חוק זה אינן באות לגרוע מכל דין אחר.

תחולה על המדינה

14. חוק זה יחול גם על המדינה.

ביצוע ותקנות

15. השר ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי, באישור ועדת הפנים ואיכות הסביבה של הכנסת, להתקין תקנות בכל הנוגע לביצועו ובכלל זה תקנות בענינים אלה:

- (1) סוגי חומרים האסורים או המותרים בהטלה לים, בהתאם לאמנה;
- (2) תנאים למתן היתרים;
- (3) נוהלים למתן היתרים, חידושם, שינויים או ביטולם;
- (4) אגרות שישולמו בעת הגשת בקשה להיתר או חידושו.

תחילה

16. תחילתו של חוק זה ביום כ"ו בטבת התשמ"ד (1 בינואר 1984).

מנחם בגין

יוסף בורג

ראש הממשלה

שר הפנים

חיים הרצוג
נשיא המדינה